

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

WERSJA OSTATECZNA
A6-0312/2005

20.10.2005

SPRAWOZDANIE

w sprawie powstrzymania zmian klimatycznych na świecie
(2005/2049 (INI))

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i
Bezpieczeństwa Żywności

Sprawozdawca: Anders Wijkman

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	3
UZASADNIENIE (w języku angielskim)	13
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	18
OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII	23
PROCEDURA	27

PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie powstrzymania zmian klimatycznych na świecie (2005/2049 (INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: Powstrzymanie zmian klimatycznych na świecie (COM(2005)0035),
- uwzględniając Protokół z Kioto do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) – który wszedł w życie w dniu 16 lutego 2005 r. po ratyfikacji przez 152 kraje i regionalne organizacje integracji gospodarczej reprezentujące 61,6% emisji gazów cieplarnianych z 1990 r. przedstawionych w załączniku I do Protokołu oraz blisko 90% ludności świata – a także przepisy proceduralne do jego wdrożenia przyjęte na Konferencjach Stron w Bonn (lipiec 2001 r.), Marrakeszu (listopad 2001 r.), Nowym Delhi (listopad 2002 r.), Mediolanie (grudzień 2003 r.) oraz Buenos Aires (grudzień 2004 r.),
- uwzględniając projekty rezolucji w sprawie zmian klimatycznych, w szczególności zaś projekt rezolucji z dnia 13 stycznia 2005 r. w sprawie wyniku Konferencji z Buenos Aires¹ oraz projekt rezolucji z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie Seminarium Ekspertów Rządowych na temat zmian klimatycznych²,

¹ P6_TA(2005)0005

² P6_TA(2005)0117

- mając na uwadze oświadczenia przekazane na szczyt G8 w Gleneagles przez 24 liderów międzynarodowego biznesu reprezentujących Światowe Forum Ekonomiczne, przykładowo dotyczące potrzeby przyjęcia długoterminowych celów w zakresie ustabilizowania klimatu,
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A6-0312/2005),
- A. mając na uwadze, że zmiany klimatu są jednym z podstawowych wyzwań XXI wieku, jako że wywołują one w skali światowej bardzo niekorzystne skutki dla środowiska, gospodarki i społeczeństwa, które mogą okazać się katastrofalne, oraz zważywszy, że zmiany klimatu stanowią problem odmienny od innych problemów środowiskowych, w obliczu których stoimy;
- B. mając na uwadze, że już w chwili obecnej dostrzegamy oznaki zmian klimatu, np. topnienie lodu polarnego i wiecznej zmarzliny oraz najprawdopodobniej większą częstotliwość i nasilenie skrajnych zjawisk pogodowych; straty gospodarcze spowodowane klęskami żywiołowymi związanymi z pogodą w ciągu ostatniego dziesięciolecia wzrosły sześciokrotnie w porównaniu z poziomem z lat 60.;

- C. mając na uwadze, że głównie kraje uprzemysłowione ponoszą odpowiedzialność za gromadzenie się emitowanych przez nie gazów cieplarnianych w atmosferze, zarówno obecnie, jak i w przeszłości; mając na uwadze, że kraje rozwijające się zostaną prawdopodobnie najciężej dotknięte rosnącą niestabilnością klimatu oraz zważywszy, że przede wszystkim kraje uprzemysłowione zobowiązane są podjąć się udzielenia krajom o niskich dochodach pomocy w zakresie przystosowania się do zmian klimatycznych oraz udzielania im pomocy technologicznej i finansowej w miarę postępu procesów przystosowawczych;
- D. mając na uwadze, że pełne wdrożenie Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu oraz Protokołu z Kioto przez wszystkie strony ma fundamentalne znaczenie dla zahamowania zmian klimatycznych, mimo że przedsięwzięte środki nie będą w pełni skuteczne, dopóki nie zostanie znalezione globalne rozwiązanie obejmujące wielkie potęgi gospodarcze odpowiedzialne za emisję większości zanieczyszczeń;
- E. mając na uwadze, że Protokół z Kioto zawiera również postanowienie o rozpoczęciu w 2005 r. negocjacji w sprawie zobowiązań dotyczących redukcji emisji w okresie po 2012 r., w związku z czym Jedenasta Konferencja Stron (COP 11) oraz Konferencja Stron/Pierwszego Posiedzenia Stron Protokołu z Kioto (COP/MOP 1) w Montrealu powinna potraktować to zadanie w kategoriach najwyższego priorytetu;
- F. mając na uwadze, że należy wkrótce wyznaczyć kolejne cele, aby zagwarantować pewność inwestycji w niskoemisyjne źródła energii, technologie o niskiej emisji gazów cieplarnianych oraz energię odnawialną i zapobiec inwestycjom w niekompatybilną infrastrukturę energetyczną;
- G. mając na uwadze, że główny cel UNFCCC – uniknięcie niebezpiecznych zmian klimatu – według ostatnich raportów naukowych może wymagać ustabilizowania stężenia gazów cieplarnianych na poziomie poniżej 500 ppm w ekwiwalencie CO₂ – czyli nieznacznie powyżej poziomu obecnego – co powoduje konieczność znacznego obniżenia emisji w bliskiej przyszłości;
- H. mając na uwadze, że inwestycje w wydajne wykorzystywanie energii są najbardziej obiecującym sposobem zmniejszenia emisji dwutlenku węgla oraz uwzględniając znaczny potencjał dokonywania opłacalnych oszczędności energii w UE;
- I. mając na uwadze, że oddziaływanie na klimat może zostać znacznie ograniczone dzięki lepszemu wspólnotowemu planowaniu;
- J. mając na uwadze, że bardzo pożądanym jest większy udział pojedynczych obywateli w ogólnych wysiłkach zmierzających do ograniczenia emisji i wypracowania bardziej zrównoważonego stylu życia;
- K. mając na uwadze, że w wielu Państwach Członkowskich emisja gazów cieplarnianych nadal wzrasta, co wskazuje, że uzyskanie przez UE zdolności do spełnienia wymogów z Kioto wymaga natychmiastowego działania;
- L. mając na uwadze, że koszty działań służących ograniczeniu emisji gazów cieplarnianych zostaną zrównoważone przez korzyści wynikające z ograniczenia wzrostu temperatury na

Ziemi do maksymalnego poziomu 2°C*, ponieważ pozwoli to uniknąć zniszczeń i strat, które w przeciwnym przypadku zostałyby spowodowane zmianami klimatycznymi;

- M. mając na uwadze, że wyjście poza gospodarkę opartą na paliwach kopalnych stanowi historyczną możliwość dla przedsiębiorczości; mając na uwadze, że ta możliwość jest istotna również dla państw rozwijających się, które mają bogate odnawialne źródła energii, lecz nie posiadają obecnie technologii umożliwiających ich wykorzystanie;
1. podkreśla, że strategia unijna w zakresie łagodzenia zmian klimatycznych winna być oparta na siedmiu płaszczyznach:
 - wykorzystanie podstawowych elementów Kioto - wiążące cele w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, ogólnosięwiatowy system handlu emisjami oraz elastyczne mechanizmy,
 - dokonanie znacznych wewnętrznych redukcji emisji, poczynając od ograniczeń na szczeblu krajowym w wysokości co najmniej 20-30% do 2020 r., przy pomocy zachęt rynkowych i regulacji w celu stymulowania inwestycji w wydajność i/lub technologii bezemisyjnych i niskoemisyjnych;
 - przyjęcie proaktywnego podejścia do angażowania innych głównych podmiotów, zwłaszcza USA,
 - stworzenie partnerstwa strategicznego z krajami takimi jak Chiny, Republika Południowej Afryki, Brazylia i Indie w celu udzielenia im pomocy przy tworzeniu zrównoważonych strategii energetycznych oraz zapewnienia im udziału w wysiłkach mających na celu łagodzenie zmian klimatycznych,
 - intensywne promowanie badań i innowacji w zakresie technologii energii odnawialnej oraz zaprzestanie stosowania bodźców przeciwdziałających stosowaniu tych technologii, takich jak dopłaty do paliw kopalnych, jak również doliczanie do ceny produkcji energii kosztów zewnętrznych, w tym kosztów powodowanych przez zmiany klimatyczne,
 - wykorzystanie prawodawstwa europejskiego i krajowego w celu pobudzenia większej wydajności energetycznej oraz obniżenia cen technologii ograniczających oddziaływanie na klimat, sprzyjanie większemu bezpośredniemu zaangażowaniu w wysiłki mające na celu łagodzenie zmian klimatycznych na poziomie obywatela Europy, do czego niezbędne jest zapewnienie szczegółowych informacji dotyczących zawartości węgla w odniesieniu do produktów i usług, zaś w przyszłości system osobistych kwot podlegających handlowi;
 2. wzywa przywódców UE do przedstawienia na COP-11 oraz COP/MOP1 propozycji przyszłego systemu w zakresie zmian klimatycznych w oparciu o ogólny cel polegający na utrzymaniu średniego światowego wzrostu temperatur poniżej 2°C względem poziomu sprzed industrializacji;
 3. uważa, że przyszły system powinien opierać się na wspólnych, lecz zróżnicowanych zobowiązaniach zmierzających do wprowadzenia ograniczeń i konwergencji, ciągłych i stopniowo zwiększających się redukcjach emisji oraz zaangażowaniu większej liczby krajów w starania zmierzające do ograniczenia emisji; podkreśla, że wszelkie cele dotyczące ograniczenia emisji powinny być wyznaczane w oparciu o aktualne wyniki badań naukowych oraz zapewniać rozsądne gwarancje odnośnie tego, że średni światowy

* w porównaniu z poziomami sprzed industrializacji

wzrost temperatur nie przekroczy 2°C; podkreśla, że oszczędność powinna charakteryzować wszystkie brane pod uwagę środki, a zatem długoterminowym celem powinien być rozwój światowego rynku dwutlenku węgla w oparciu o handel emisjami (*cap and trade*); odnotowuje ponadto, że przy obliczaniu efektywności kosztowej należy uwzględnić koszty bezczynności oraz oczekiwane korzyści gospodarcze związane z szybkim podjęciem działań i wprowadzeniem innowacji, jak również podniesienie stanu wiedzy technicznej, które pozwoli obniżyć koszty łagodzenia skutków zmian klimatycznych;

4. z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady Europejskiej przyjęte w Brukseli w dniu 23 marca 2005 r., a w szczególności fakt uzgodnienia celów zmniejszenia emisji rzędu 15-30% do roku 2020 dla krajów rozwiniętych; utrzymuje jednak, że konieczne jest również ustalenie długoterminowych celów zmniejszenia emisji oraz sugeruje ustalenie celu wynoszącego 60-80% do 2050 roku;
5. przypomina, że potencjał oszczędności energii w UE wynosi nawet 40%, jednak by dokonać takiej oszczędności, należy ustalić ściśle wiążące poziomy docelowe;
6. zauważa, że dzięki stosowaniu podejścia systemowego energia odnawialna mogłaby do 2020 r. osiągnąć poziom pozwalający na pokrywanie 25% zużycia energii w UE;
7. podkreśla, że skuteczność łagodzenia zmian klimatycznych wymagać będzie znacznej restrukturyzacji systemów energetycznych i transportowych i konstrukcji ciepłej budynków oraz że w ramach Strategii Lizbońskiej restrukturyzacja ta powinna stać się czynnikiem zwiększającym wzrost gospodarczy i konkurencyjność wzywa UE do opracowania strategii mającej uczynić Europę najbardziej wydajną energetycznie gospodarką na świecie, poprzez wyznaczenie celów w zakresie corocznego ograniczania intensywności energetycznej rzędu 2,5-3%;
8. uznaje, że opóźnienie działań spowoduje zwiększenie zagrożenia wystąpieniem zjawisk niekorzystnie oddziałujących na środowisko naturalne oraz zwiększenie kosztów; podtrzymuje ponadto, że zmniejszenie poziomu światowej emisji nie może prowadzić do powstania innych zagrożeń; powtórnie wyraża opinię, że Projekty Wspólnych Wdrożeń/Mechanizmy Czystego Rozwoju lub podobne systemy finansowania nadal nie mogą obejmować działalności na polu energii jądrowej;
9. uważa, że przeciwdziałanie zmianom klimatycznym przynosi korzyści zarówno społeczeństwu, jak i środowisku naturalnemu oraz przyczynia się do szybszego osiągnięcia celów lizbońskich i Milenijnych Celów Rozwoju; jest przekonany, że inwestowanie w odnawialne źródła energii i ich rozwój stwarza nowe możliwości w dziedzinie rolnictwa i leśnictwa, prowadzi do tworzenia nowych miejsc pracy, niesie pozytywne skutki dla zdrowia, przyspiesza rozwój regionalny, przyczynia się do lepszego wykorzystania lokalnych i regionalnych zasobów oraz istniejących zaawansowanych technologii, zmniejsza poziom ubóstwa;
10. domaga się, by UE zwielokrotniła wysiłki na rzecz rozwoju obiecujących rozwiązań technologicznych we współpracy z innymi graczami globalnymi;
11. podkreśla, że obecnie istnieje już wiele technologii potrzebnych do redukcji emisji gazów

cieplarnianych; jednak ich wprowadzenie do obrotu jest utrudnione przez wiele barier, a zwłaszcza bodźce przeciwdziałające stosowaniu tych technologii, takich jak dopłaty do paliw kopalnych; wzywa zatem Komisję do przedstawienia projektu przepisów mających na celu zniesienie takich dopłat oraz wprowadzenia w ich miejsce systemu zachęt na rzecz większego wykorzystania energooszczędnych, niskoemisyjnych i bezemisyjnych technologii oraz wzywa do aktywnego wykorzystywania przetargów publicznych wewnątrz UE w celu obniżenia kosztów takich technologii; ponadto apeluje, by Siódmy Program Ramowy został skoncentrowany na badaniach i innowacjach w dziedzinach związanych z łagodzeniem zmian klimatycznych oraz aby został ustanowiony Program Cr

ash podobny do amerykańskiego programu Apollo z lat 60-tych XX wieku, mający na celu promowanie badań i innowacji na rzecz trwałości zaopatrzenia w energię i zagospodarowania przestrzennego;

12. wzywa Komisję, by, mając na uwadze fakt, że duża część, jeżeli nie większość infrastruktury energetycznej UE, musi zostać wymieniona w najbliższych dekadach, przedstawiła propozycje mające zapewnić, by wszystkie inwestycje w infrastrukturę energetyczną na terytorium UE odbywały się z zastosowaniem najlepszych z dostępnych technologii pod względem maksymalnego ograniczenia emisji związanych z wykorzystywaniem paliw kopalnych;
13. odnotowuje, że inwestowanie w środki wydajności energetycznej i technologie odnawialne jest głównym rozwiązaniem dla łagodzenia zmian klimatycznych; jednocześnie odnotowuje, że rozwój technologii wychwytywania i magazynowania węgla jest istotny- zwłaszcza w regionach o wysokim występowaniu węgla;
14. wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do wniesienia wyraźnego i konkretnego wkładu w ewentualną reformę mechanizmów czystego rozwoju i ich instytucji, w celu poprawy osiągnięć w zakresie wdrożenia oraz propagowania szerszego zaangażowania ze strony podmiotów prywatnych, tworząc tym samym potencjał, który pozwoli kontynuować działania po roku 2012;
15. wskazuje na potrzebę rozwoju nowych technologii w zakresie systemów zlokalizowanych w przestrzeni kosmicznej, w celu analizowania katastrof naturalnych z perspektywy przestrzeni kosmicznej, co pozwoli przewidywać i łagodzić ich niszczące skutki;
16. przyjmuje stanowisko, że ze względu na złożoność badań i rozwoju technologicznego związanych ze zmianami klimatycznymi i potrzebą zapobiegania katastrofom oraz ich transgraniczny wymiar konieczne jest poszukiwanie europejskich rozwiązań wykraczających poza pomocniczość na poziomie regionalnym i krajowym;
17. wzywa przywódców państw UE, które jeszcze tego nie uczyniły, do przeznaczenia zasobów na fundusz uzupełniający w celu zapewnienia, że Rada Wykonawcza ds. mechanizmów czystego rozwoju będzie zdolna do wypełnienia swojej misji w zakresie stworzenia sprawnie funkcjonującego i efektywnego mechanizmu;
18. podkreśla, że zmiany w sektorze transportu mają zasadnicze znaczenie, ponieważ jego udział we wspólnotowej emisji CO₂ wynosi około 30%, z czego około 85% przypada na transport drogowy; podkreśla, że wydajność energetyczna transportu kolejowego jest

znacznie wyższa niż transportu drogowego; wyraża ubolewanie, że przemysł samochodowy nie może w wyznaczonym terminie zrealizować celu dotyczącego spalania na poziomie 140 g CO₂/km przyjętego w ramach obecnego porozumienia dobrowolnego; wzywa zatem do opracowania polityki silnych środków mających na celu redukcję emisji pochodzących z transportu, w tym wzywa do nałożenia prawnego ograniczenia emisji CO₂ z nowych pojazdów na poziomie 80-100 g/km w średnim okresie dla nowych pojazdów do zrealizowania poprzez handel uprawnieniami do emisji pomiędzy wytwórcami samochodów i innymi środkami, takimi jak ogólnoeuropejskie ograniczenie prędkości, podatki związane z ruchem drogowym, zachęty podatkowe, jednocześnie z promowaniem rozwoju transportu kolejowego i publicznego; wzywa Komisję do opracowania innowacyjnych sposobów pozwalających na wykazanie zanieczyszczenia CO₂ spowodowanego transportem drogowym oraz do przedstawienia propozycji mających na celu ograniczenie natężenia ruchu w Unii Europejskiej w okresie do 2010 r.;

19. z zaniepokojeniem odnotowuje intensyfikację transportu towarowego, wzywa Komisję do przygotowania szacunkowych danych dotyczących poziomu emisji CO₂ będących rezultatem transportu towarowego oraz do przedstawienia propozycji przeniesienia znacznej części transportu drogowego na bardziej przyjazne środowisku środki transportu; wzywa Komisję, by w ramach przeglądu europejskiego programu w zakresie zmian klimatycznych (ECCP) przedstawiła propozycje odnośnie ustanowienia „Transeuropejskiej Sieci Szybkiej Kolei Towarowej”, która pozwoli na rozwiązanie problemu fragmentaryzacji sieci transportu towarowego oraz likwidację istniejących „wąskich gardeł” w infrastrukturze; wzywa także do przyjęcia prawnych ograniczeń poziomu emisji CO₂ dla samochodów ciężarowych; wzywa Komisję do zbadania korzyści w zakresie łagodzenia zmian klimatycznych płynących z zezwolenia wszystkim Państwom Członkowskim na wykorzystywanie ciężarówek o rozmiarach stosowanych w Szwecji i Finlandii, oraz szybkiego przedstawienia wyników tych ustaleń;
20. podtrzymuje swoje wezwanie, by emisje powstające w czasie międzynarodowych przewozów lotniczych i morskich zostały uwzględnione w ramach celów zmniejszenia emisji wyznaczanych na okres po 2012 r.;
21. popiera wprowadzenie podatków ekologicznych na szczeblu Wspólnoty; podkreśla, że podobnie jak inne instrumenty rynkowe mają one zasadnicze znaczenie dla zapewnienia efektywności polityki ograniczania poziomu zanieczyszczeń; wzywa Komisję do przedstawienia odpowiednich propozycji, a Państwa Członkowskie do uchwalenia pierwszych europejskich podatków ekologicznych w terminie do 2009 r.;
22. wyraża poparcie dla propozycji Komisji dotyczącej strategii tematycznej dla środowiska miejskiego, której celem jest poprawa jakości obszarów miejskich, w szczególności w zakresie jakości powietrza; w związku ze zmianami klimatycznymi wyraża stanowisko, że priorytet powinien zostać przyznany dwóm dziedzinom polityki: rozwojowi usług transportu zbiorowego, w którym wykorzystywane są czyste lub powodujące mniej zanieczyszczeń technologie oraz wspieraniu zrównoważonych metod budowlanych o wysokiej jakości ekologicznej (HEQ);
23. uważa, że UE i jej Państwa Członkowskie muszą dokonać przeglądu i weryfikacji swoich wspólnotowych instrumentów planowania w celu ograniczenia zmian klimatycznych, w

szczególności w odniesieniu do planowania i nowych inwestycji w systemy transportu oraz nowe obszary mieszkalne i przemysłowe;

24. w celu wyraźnego zademonstrowania przywództwa UE w związku z negocjacjami dotyczącymi okresu po 2012 r., wzywa Komisję do przedstawienia konkretnych projektów ustawodawczych rozszerzających zakres dyrektywy dotyczącej budynków oraz do zaktualizowania dyrektywy dotyczącej biopaliw w sposób uwzględniający najnowsze technologie z zakresu łączenia paliw tradycyjnych i biopaliw (takie jak metyltetrahydrofolian -MTHF, lewulinian etylu itd.), w celu wprowadzenia w całej UE obowiązkowych standardów dotyczących tych nowych paliw, utworzenia zachęt dla flot samochodowych przystosowanych do zasilania biopaliwem oraz wprowadzenia minimalnych proporcji w mieszaninach w ramach przeglądu europejskiego programu w zakresie zmian klimatycznych;
25. wzywa władze Unii Europejskiej do zapewnienia, by Fundusze Strukturalne zostały przeznaczone przede wszystkim na zapewnienie trwałego rozwoju;
26. odnotowuje, że transport lotniczy jest odpowiedzialny za od 4 do 9% ogólnego poziomu emisji gazów cieplarnianych na całym świecie oraz że poziom emisji powstających w transporcie lotniczym wzrasta corocznie o 3%; podkreśla znaczenie wprowadzenia rygorystycznych celów w zakresie ograniczania emisji w sektorze transportu lotniczego; wzywa Komisję do podjęcia natychmiastowych działań w celu zmniejszenia oddziaływania transportu lotniczego na klimat, poprzez stworzenie pilotażowego systemu handlu emisjami powstającymi w transporcie lotniczym na okres 2008-2012, obejmującego wszystkie rejsy do i z portów lotniczych UE oraz by równoległe wprowadzono instrumenty zmierzające do całkowitego oddziaływania transportu lotniczego na klimat; wzywa do podjęcia równoległych wysiłków na rzecz rozwiązania problemu emisji powstających podczas transportu morskiego;
27. wzywa Komisję do wyraźnego określenia metody budowania gospodarki o niskiej emisji CO₂ poprzez opracowanie mapy drogowej, zawierającej między innymi głębszą analizę korzyści, jakie przynieść może wykorzystanie energii wodorowej i odnawialnej; równocześnie wzywa Komisję do ustalenia wszelkich „wąskich gardeł” w rozwoju i stosowaniu nowych i czystych technologii;
28. uważa, że jednym z priorytetów musi być szybki rozwój stosowania biomasy i promowanie produkcji energii odnawialnej w oparciu działalność rolniczą w ramach reorientacji Wspólnej Polityki Rolnej oraz zrównoważonej metody produkcji żywności; podkreśla, że przy wytwarzaniu energii z biomasy należy korzystać z metod efektywnych pod względem ilości uzyskiwanej energii, jak i sprzyjających środowisku naturalnemu;
29. wskazuje na potrzebę dywersyfikacji kierunków badań oraz wprowadzenia środków prewencyjnych w celu zapobiegania oddziaływaniu zmian klimatycznych na ludzkie zdrowie i bezpieczeństwo, powodziom, suszom, pożarom - szczególnie na obszarach zalesionych i chronionych - zmniejszeniu bioróżnorodności oraz stratom gospodarczym; wzywa Państwa Członkowskie i Komisję do uwzględnienia znaczenia lasów i rolnictwa w zakresie absorpcji dwutlenku węgla, opóźniania tempa erozji, wytwarzania zasobów, a wreszcie regulowania klimatu;

30. w celu zapewnienia równych warunków na szczeblu międzynarodowym wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do rozważenia możliwości zaproponowania celów sektorowych dla branży eksportowych o wysokiej intensywności energetycznej w państwach, w których nie obowiązują wiążące zobowiązania odnośnie ograniczenia emisji, jako uzupełnienia wiążących celów w zakresie poziomów emisji wyznaczonych dla krajów uprzemysłowionych; ponadto zwraca się do Komisji o zbadanie możliwości połączenia europejskiego systemu handlu emisjami z krajami trzecimi; wzywa Komisję do przyjęcia aktywnego podejścia w zakresie dialogu z przedsiębiorstwami w każdym sektorze przemysłu w celu ustalenia, jakie zmiany w produkcji, konsumpcji i transporcie można i należy pobudzać w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej;
31. wzywa Komisję do poważnego potraktowania problemu opłacalności nieprzestrzegania zasad („*free-rider*” *problem*) w obszarze łagodzenia zmian klimatycznych; wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do zbadania możliwości przyjęcia dostosowawczych środków celnych w handlu kompensujących krótkotrwałą przewagę konkurencyjną, z jakiej mogliby korzystać producenci w krajach uprzemysłowionych niepodlegających ograniczeniom w zakresie emisji CO₂. podkreśla, że sposób w jaki funkcjonuje handel międzynarodowy ma wielki wpływ na zmiany klimatu; dlatego wzywa Światową Organizację Handlu do włączenia mechanizmu trwałego rozwoju do swoich prac;
32. uważa, że podczas przeglądu obecnego systemu handlu emisjami oraz jego ewentualnego rozszerzenia należy ponownie dokładnie rozważyć koncepcję nieodpłatnego przyznawania uprawnień na podstawie historycznego poziomu emisji (*grandfathering*) ze względu na znaczne braki tej metody oraz zbadać metody alternatywne, takie jak alokacja w oparciu o wielkość produkcji z określonym poziomem odniesienia (*benchmarking*) i sprzedaż na aukcji – z wykorzystaniem założenia handlu emisjami na poziomie producentów i importerów paliw (*up-stream approach*); ponadto należy również ponownie rozważyć krajowe przydziały emisji ze względu na wzrost handlu transgranicznego, zwłaszcza w zakresie energii elektrycznej;
33. zaleca wypracowanie przez UE odrębnej polityki współpracy w zakresie zmian klimatycznych z krajami rozwijającymi się; włączenie względów związanych ze zmianami klimatycznymi do ogólnej polityki rozwoju wymaga wypracowania i wprowadzenia szeregu narzędzi; priorytety w tym obszarze to rolnictwo i bezpieczeństwo żywności, dwa obszary najbardziej narażone na wpływ klimatu. Inne kluczowe zagadnienie to dywersyfikacja ekonomiczna, zważywszy, że wiele krajów rozwijających się należących do AOSIS jest silnie uzależnionych od turystyki; transport, planowanie społeczne oraz zagadnienia dotyczące energii odgrywają zasadniczą rolę w przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym; pozostałe priorytety to zapobieganie katastrofom oraz odpowiednie do nich przygotowanie;
34. z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez Komisję Europejską Systemu Informacji Środowiskowej na rzecz Środowiska i Trwałego Rozwoju w Afryce, opartego na technologiach satelitarnych i komputerowych, wspomagającego działalność w zakresie rozwoju prowadzoną przez ECHO; należy rozpatrzyć możliwość rozwoju i powiększenia tej struktury Komisji w celu włączenia do niej także sieci obserwacji zmian klimatycznych;

35. podkreśla, że w odniesieniu do udziału krajów rozwijających się w przyszłym systemie klimatycznym, UE powinna wyraźnie uznać, że priorytetem dla tych krajów jest rozwój; Milenijne Cele Rozwoju nie zostaną jednak nigdy osiągnięte, jeżeli zagadnienia związane z ochroną środowiska, jak zmiany klimatu, nie zostaną odpowiednio uwzględnione; rozwój powinien wyznaczyć ogólne ramy, wewnątrz których kraje rozwijające się byłyby zachęcane do przyjmowania polityk i środków biorących pod uwagę względy związane z zmianami klimatu, czy to w celu dostosowania się, czy też ich łagodzenia;
36. popiera w związku z tym stworzenie nowego spójnego rozwiązania politycznego w celu poprawy poziomu życia społeczności znajdujących się w trudnej sytuacji poprzez globalną strategię rozwoju oraz odpowiednie wsparcie ekonomiczne; ta nowa strategia powinna opierać się na połączeniu zmian klimatu, zarządzania zasobami naturalnymi, zapobiegania katastrofom i walki z ubóstwem.
37. podkreśla, że wszystkie kraje rozwijające się mają prawo do rozwoju gospodarczego; podkreśla, że Unia Europejska oraz pozostałe kraje uprzemysłowione obowiązane są wspierać kraje rozwijające się w rozwoju trwałych technologii; jednakże kraje rozwijające się nie muszą powtarzać tych samych praktyk prowadzących do zanieczyszczenia, które stosowały kraje uprzemysłowione; wyraża przekonanie, że należy zreformować zasady mechanizmów czystego rozwoju, tak by zapewniały trwały rozwój; wskazuje, że priorytety międzynarodowych instytucji finansowych w zakresie udzielanych kredytów, jak również działania pomocowe UE należy skierować na dziedzinę wspierania odnawialnej energii i wydajności energetycznej; proponuje zatem rozpoczęcie wielostronnej Inicjatywy Energii Odnawialnej – z udziałem UE, krajów takich jak Chiny, Indie, Brazylia, Republika Południowej Afryki itd., oraz najważniejszych spółek z sektora energetycznego – której celem powinna być promocja na dużą skalę współpracy w dziedzinie technologii, z głównym naciskiem na energię i transport, na zasadzie analogii z niedawno uzgodnionym partnerstwem w zakresie zmian klimatycznych pomiędzy UE i Chinami;
38. wzywa Komisję, by w ramach współpracy technologicznej z krajami wyszczególnionymi w załączniku B oraz przeglądu Porozumienia z Cotonou, pomagała ich rządowi w działaniach służących przyjęciu narodowych strategii energetycznych pozwalających ograniczyć ich uzależnienie od importowanych paliw kopalnych, wspierała szybkie postępy technologiczne, przede wszystkim w odniesieniu do energii odnawialnej, a w szczególności biomasy oraz pomagała im w realizacji Milenijnych Celów Rozwoju ONZ;
39. podkreśla potrzebę zwiększenia pomocy finansowej przeznaczonej na przystosowanie się najsłabiej rozwiniętych krajów do zmian klimatycznych; uważa w tym kontekście, że zrównoważone zarządzanie lasami, zwłaszcza tropikalnymi, stanowi istotny element zarówno łagodzenia zmian klimatycznych, jak i dostosowywania się do nich i wzywa Komisję do traktowania tej kwestii jako priorytetu w działaniach podejmowanych w ramach współpracy rozwojowej;
40. wzywa Komisję do poddania analizie możliwości realizacji i korzyści w zakresie ustanowienia systemu osobistych, zbywalnych limitów emisji, w celu zaangażowania obywateli oraz oddziaływania na indywidualne modele konsumpcji;
41. wzywa instytucje europejskie, aby dały dobry przykład polegający na zmniejszaniu emisji

gazów cieplarnianych podczas prowadzenia działalności poprzez większą oszczędność energii zużywanej w budynkach biurowych i przez cały wykorzystywany sprzęt, poprzez podróżowanie pojazdami niskoemisyjnymi itd.; należy dołożyć szczególnych starań w zakresie podróży posłów do Parlamentu, co wiąże się z powtórным rozpatrzeniem dwóch miejsc pracy PE, zaopatrzeniem działu kierowców w pojazdy niskoemisyjne itd.;

42. wzywa Komisję do uruchomienia inicjatywy UE w celu zwiększenia świadomości obywateli na temat związku między nadmierną konsumpcją i produkcją a zmianami klimatycznymi;
43. wyraża uznanie i poparcie dla rozwiązań opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych służących uniezależnieniu wzrostu gospodarczego od zwiększenia konsumpcji energii i materiałów, jak również intensyfikacji transportu, przyczyniających się tym samym do budowy bardziej zrównoważonego społeczeństwa; wzywa Komisję do przedstawienia propozycji działań politycznych mających na celu wprowadzenie opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych rozwiązań służących zwiększeniu wydajności w budownictwie mieszkaniowym, wykorzystaniu surowców, transporcie, jak również przechodzeniu z produktów na usługi;
44. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, jak również rządowi i parlamentom Państw Członkowskich oraz Sekretariatowi UNFCCC, z prośbą o przekazanie jej wszystkim umawiającym się stronom spoza UE.

UZASADNIENIE (w języku angielskim)

Climate change is different from any other environmental problem we face. The main reason is that the climate system is non-linear in character, with positive feed-backs. Once we pass a certain level of green-house gas concentration (GHG) in the atmosphere, the whole system is likely to undergo drastic change. Globally intolerable impacts with disastrous consequences may occur, like annual material damages due to extreme weather events in the range of hundreds of billions of dollars, tens of millions of people being displaced, severe heat waves, large-scale change of crop and species distribution etc.

Developing countries are likely to be the hardest hit. The poor are much more vulnerable to phenomena like floods, storms and droughts. In some regions a drier climate will lead to food production losses. Adding to that, large regions in the South will be seriously affected by rising sea levels.

In spite of its different character, climate change is still mostly seen as an environmental problem and mainly the responsibility of the environment ministers. This has to change. Climate change has serious implications, not only for ecosystems, but for the economy as a whole, for public health, water and food security, migration etc.

The Communication of the Commission on “Winning the Battle against Global Climate Change” contains a wealth of useful information and a number of forward-looking proposals. However, given the seriousness of the problem, the Commission proposal would have benefited from a greater sense of urgency. A stabilization of the GHG in the atmosphere is a formidable challenge and will require significant behavioural changes of a type not yet seriously considered.

Living up to the Kyoto requirements is the first priority for the EU. In too many Member States, emissions are far beyond their Kyoto commitments. We should not be surprised. Most of the cuts in carbon emissions within the EU so far are the result of the closing down of old inefficient coal-powered plants, primarily in the UK and Germany. Hence, strong policy measures have to be implemented shortly so as to guarantee that the EU really meets its Kyoto objectives.

But Kyoto is only a first modest step. We have to bring about significant cuts in our GHG emissions in the EU beyond 2012. Although significant, EU emissions only make up around 14% of total GHG emissions. Hence our further efforts risk to become futile if they remain isolated.

The problem of climate change cannot be effectively tackled without the active engagement of all major actors. The decision by the US administration not to ratify the Kyoto Protocol was a major blow to international cooperation on climate change. The role of the US is critical. Its active participation is seen as indispensable in order to engage developing countries more fully in mitigation efforts.

The Communication rightly stresses the need to include sectors that are not part of the Kyoto framework, notably aviation and maritime transport, as well as analyzing in more detail how

different forms of land-use regimes influence the climate system. A strong plea is also made for the deployment of new technologies, including efforts to boost energy efficiency.

The UN Framework Convention on Climate Change makes staying within ecological limits its "ultimate objective", with GHG concentrations to be stabilized "at a level that would prevent dangerous anthropogenic [human made] interference with the climate system". The EU has interpreted this objective to mean that "a sustainable EU climate change target should limit global temperature increase to no more than 2 degrees Celsius above pre-industrial levels". When this target is translated into a specific level of GHG concentration in the atmosphere, the advice from experts is that a stabilization at a level below 500 ppm CO₂ eqv, ought to be the aim. Such a level is not far from the present value, which shows the urgency of the situation.

The Commission has indicated that reductions of at least 15% in global emissions by 2050, compared to 1990 levels, will be needed. This level of ambition appears too low. A reduction in the range of 25-30% is most probably needed if the goal is to avoid dangerous climate change.

EU heads of State and government agreed in March 2005 that "reduction pathways for the group of developed countries in the order of 15-30% by 2020 compared to the baseline envisaged in the Kyoto Protocol and beyond" in the spirit of the conclusions of the previously held Environment Council should be explored with other countries. Building on that the EU should consider a reduction target for 2050 in the range of 60-80%.

Climate change mitigation is largely an energy issue. However, there are other strong elements calling for a major re-orientation of the energy system. Nobody can tell with certainty whether or not the rapidly rising price of oil is an indication of the exhaustion of resources. Many independent analyses, however, point in this direction and predict that the maximum of production could be reached very shortly.

World energy demand is expected to grow in the years ahead. Supplying ever increasing amounts of energy present a major challenge, requiring new supply and demand technologies.

The present energy system has proved inadequate also in other respects. It has done little for poverty alleviation. Fulfilling the Millennium Development Goals will require access to modern forms of energy for the 2 billion people who presently are lacking clean and safe fuels and have no electricity. Local and regional environmental problems are another major reason to replace the present energy system. Such problems have serious impacts on health and impose direct economic costs for society; estimates for China are in the order of 7% of its GDP.

The main technologies needed for a sustainable energy system have been identified and developed. They include a variety of alternatives for demand-side management and energy supply. Scientists at Princeton have identified fifteen existing technologies that, over the long-term, each could prevent 1 billion tons a year worth of carbon emissions (current emissions rate around 7 Gtons C/year), thereby countering the argument that major new technologies need to be developed before significant mitigation of emissions can begin.

The fact that a large number of alternative technologies actually exist does not mean that they are diffusing spontaneously. There are many barriers to change, such as lack of information, perverse subsidies, poor incentives, obsolete regulation, insufficient technical capabilities, high costs etc. These kinds of problems are well documented inside the European Union, but they hold true as well in the context of most developing countries.

A significant increase in research funding is needed - both to help to bring about breakthroughs in new technology areas and to help to bring down costs. The proposed new Framework Program for Research within the EU represents an increase in funding, but the resources proposed for alternative energy are far from satisfactory. A Crash Programme for research and innovation in sustainable energy is needed.

When industrialised countries (IC) approach developing countries (DC) on climate change mitigation they are often perceived as trying to limit economic development in these countries. DCs rightly stress that ICs never had to care about GHG emissions during their modernisation. For the future a truly comprehensive approach is therefore needed to bring about the necessary cooperation with DCs.

DCs have initially been involved in efforts to limit GHG emissions through the Clean Development Mechanism (CDM) and the Global Environmental Facility. Although useful instruments, they represent a far too modest effort in relation to the magnitude of the challenge. What is proposed here is to develop a strategic partnership with the more advanced developing countries (to start with China, India, Brazil, South Africa and Indonesia). A Sustainable Energy Initiative in a multilateral context, involving as well the European Union and some major energy-related corporations is proposed. This Initiative should address the energy problems starting from the needs for energy services to reach the Millennium Development Goals (MDG) as well as to fuel economic development, while at the same time protecting the environment (including ambitious climate change mitigation).

A special case is related to the so-called "leapfrogging", i.e. the adoption in a DC of an advanced technology, sometimes not yet widely adopted in IC. Such solutions may be the most appropriate in the context of DC's for a number of reasons. One seemingly effective way to make sure technology "leapfrogging" happens would be for the EU, and hopefully other OECD countries to help finance the cost differential between investing in a new, advanced technology and a conventional one.

For many people climate policy is seen primarily as a cost issue and a constraint on growth. Seen this way, the post-2012 discussions will become very difficult. It may sound naive to some, but it ought to be possible to reframe the debate on global warming and see it more as an opportunity for Europe rather than a problem. No doubt there are costs involved. But there are clear benefits as well – for society at large, but also for individual businesses. There are, for instance, many examples of companies which have cut emissions substantially and at the same time made huge savings.

The challenge will be to provide a policy framework to encourage companies to make use of the opportunities that do exist, both to use energy more efficiently and to invest in carbon-free or low-carbon technologies. There is an obvious link to the Lisbon Strategy. The environmental technology sector is already growing annually by 5% - estimated at over €500

billion in 2003. Why not let the necessary transformation of our energy and transportation systems be a strong lever in the Lisbon strategy, to boost growth and competitiveness as well as to export growth for the EU.

In a recent statement leading British business leaders urged governments to develop a more ambitious policy on climate change. To delay action is, the statement reads, likely to significantly increase the costs of mitigation. The business leaders suggest that targets for emissions reductions and trading ought to be set now for the year 2025. Moreover, they encourage governments in Europe to do away with inconsistencies and perverse incentives that undermine climate policy. Governments are also urged to assess the impact on carbon emissions of all new legislation and to use public procurement to stimulate markets for new and existing low-carbon technologies.

A future climate action programme has to encompass all major sectors of the economy. The first priority should be to greatly enhance energy efficiency. The potential is huge. The Commission green paper on energy efficiency includes good suggestions but must be complemented, not least in the area of transport. The incentives structure of the economy is crucial, but the same goes for access to finance and greatly enhanced knowledge among companies and households regarding available technologies.

Europe has to change the way it generates electricity. Fossil fuels subsidies must be removed (presently in the range of 25 billion € per year) and invested instead in renewable energy sources. Combined heat and power has to be enhanced. The transport sector remains a difficult area in which to reduce emissions. A combination of measures should be considered. Mandatory targets for fuel efficiency for new vehicles have to be introduced. A realistic goal for 2012 should be a maximum of 120 g CO₂/km for the average vehicle sold. The production of alternative fuels must be boosted. Recent developments in the production of biofuels are promising, e.g. through combined food and bio-fuels production and bio-diesel production in the tropics (using tropical vegetable oils). While bio-fuel production should be greatly encouraged through a reorientation of the present support systems within the CAP, the EU should also be open to increased imports from developing countries as well. The import levy on ethanol for instance has to be abolished.

The European Emissions Trading Scheme (ETS) is a major achievement. It provides a policy tool whose main aim is cost-effectiveness. The system will be reviewed next year. Already at the present time a few comments are in place. One common view is that to get the most out of the ETS, it should not be restricted to major plants but extended to other sectors such as aviation. Extending the current downstream approach i.e. focussing on single emission sources, would however not be feasible for most other sectors such as SMEs or households. Rather, as suggested by German scientists, an up-stream approach focussing on the beginning of the fuel chain would be more suitable. In the future the most efficient way to expand the ETS is to ensure that the emission credits are not allocated via grandfathering but through benchmarking and/or auctioning on a gradually diminishing EU “bubble”.

Another important comment is related to the difficulties of competition that may be encountered by many energy-intensive industries that are subject to fierce international competition. Hence the urgency to encourage other major actors to join the ETS and to consider ways of ensuring, as much as possible, a level-playing field.

A final comment is pertaining to the present system of national quotas within the burden-sharing agreement within the EU. It is difficult to see how this could be maintained in a situation where there is more and more cross-border trade, notably of electricity.

5.9.2005

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie powstrzymywania zmian klimatycznych na świecie
(2005/2049(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Paul Verges

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- 1) zdaje sobie sprawę, że zmiany klimatu już mają miejsce oraz że zostały spowodowane ludzką działalnością; uważa, że przystosowanie się do rosnącej średniej globalnej temperatury jest w związku z tym konieczne; podkreśla jednak, że niezbędne są bardziej zdecydowane działania zmierzające do zmniejszenia skutków zmian klimatycznych;
- 2) zwraca uwagę na fakt, że połączenie i wzajemne potęgowanie zmian klimatycznych, ewolucji demograficznej i globalizacji są oznaką bezprecedensowego w historii ludzkości okresu niestabilności. Podkreśla to konieczność ograniczenia podziału na kraje rozwijające się i pozostałą część świata oraz likwidacji ubóstwa;
- 3) podkreśla, że współpraca z krajami rozwijającymi się w przeciwdziałaniu zmianom klimatycznym musi przyjąć za punkt wyjścia walkę z ubóstwem;
- 4) uznaje, że kraje rozwijające się są najbardziej poważnie dotknięte zmianami klimatycznymi, a ich gospodarki są często zależne od nielicznych rodzajów działalności, na które zmiany klimatyczne mogą mieć nieproporcjonalnie wielki wpływ; w szczególności dotyczy to małych państw wyspiarskich; dostosowanie krajów rozwijających się do zmian klimatycznych powinno być priorytetem polityki rozwoju UE. Wzywa Komisję i Państwa Członkowskie do przedstawienia sposobu, w jaki dążą do tego celu oraz wywiązują się ze swoich zobowiązań finansowych wynikających z deklaracji

politycznej sporządzonej w Bonn w lipcu 2001 r., intensyfikując współpracę z krajami rozwijającymi się w zakresie zmian klimatycznych w ramach budżetu w wysokości 410 milionów dolarów od roku 2005;

- 5) z zadowoleniem przyjmuje rezultaty szczytu G8 w Gleneagles oraz planowane wysiłki Brytyjskiej Prezydencji w UE na rzecz przeciwdziałania globalnym zmianom klimatycznym; wzywa jednak o prowadzenie dalszych działań zapobiegających zmianom klimatycznym;
- 6) zaleca wypracowanie przez UE odrębnej polityki współpracy w zakresie zmian klimatycznych z krajami rozwijającymi się. Włączenie względów związanych ze zmianami klimatycznymi do ogólnej polityki rozwoju wymaga wypracowania i wprowadzenia szeregu narzędzi. Priorytety w tym obszarze to rolnictwo i bezpieczeństwo żywności, dwa obszary najbardziej narażone na wpływ klimatu. Inne kluczowe zagadnienie to dywersyfikacja ekonomiczna, zważywszy, że wiele krajów rozwijających się należących do AOSIS jest silnie uzależnionych od turystyki. Pozostałe priorytety to zapobieganie katastrofom oraz odpowiednie do nich przygotowanie;
- 7) popiera współpracę międzynarodową i zaangażowanie krajów rozwijających się w przeciwdziałanie zmianom klimatycznym; zwraca się jednakże o przeprowadzenie w odpowiedni sposób współpracy technologicznej, rozwijanie energii odnawialnej, wdrażanie programów dotyczących zarządzania zasobami wodnymi i narzędzi przeciwdziałania skutkom katastrof, jak również przekazanie wystarczającej pomocy finansowej ze strony UE; zaleca regularne konsultacje ze WZP AKP-UE i wzywa je do aktywnego uczestnictwa w sporządzaniu takich projektów;
- 8) zaleca przeanalizowanie problemu, jakim jest brak uczestnictwa w działaniach na rzecz łagodzenia zmian klimatycznych;
- 9) uważa za istotne, aby UE kładła nacisk na koszty, jakie powoduje brak działań w kierunku zmniejszenia emisji wpływających negatywnie na klimat, ponieważ świadomość tychże kosztów może zwiększyć motywację, aby zredukować emisję gazów cieplarnianych;
- 10) podkreśla znaczenie kwestii obserwacji klimatu, jego narażenia i skutków, ponieważ są to przyczyny podejmowania działań na rzecz zwalczania zmian klimatycznych; w większości krajów rozwijających się brakuje tego rodzaju obserwacji, podobnie jak obserwacji meteorologicznych. Realizacja dostosowań nie może być właściwie przeprowadzona bez zestawu odpowiednich danych na temat ryzyka, stopnia narażenia i skutków; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji i Europejskiej Agencji Kosmicznej "Gotowość Europy do globalnego monitoringu dla środowiska i bezpieczeństwa" (GMES) wspierania, począwszy od 2008 r., celów politycznych Unii w zakresie trwałego rozwoju i dobrego zarządzania politykami. Współpraca w tym obszarze i w ogóle powinna zostać włączona do takich inicjatyw międzynarodowych jak GCOS i GEOSS;

- 11) z zadowoleniem przyjmuje utworzenie przez Komisję Systemu Informacji Środowiskowej na rzecz Środowiska i Trwałego Rozwoju w Afryce, opartego na technologiach satelitarnych i komputerowych i wspomagającego działalność w zakresie rozwoju prowadzoną przez ECHO. Należy rozpatrzyć możliwość rozwoju i powiększenia tej struktury Komisji w celu włączenia do niej także sieci obserwacji zmian klimatycznych;
- 12) uważa, że trwały rozwój musi być integralną częścią działań UE na rzecz rozwoju; wzywa Komisję, aby przyczyniła się do budowania potencjału instytucjonalnego w UE, ONZ, państwach darczyńcach oraz w państwach otrzymujących pomoc, tak aby traktowanie trwałego rozwoju jako integralnej części działań mogło być skutecznie wprowadzane w życie; należy położyć szczególny nacisk przede wszystkim na rozwijanie umiejętności, edukację i wymianę doświadczeń;
- 13) podkreśla, że sposób w jaki funkcjonuje handel międzynarodowy ma wielki wpływ na zmiany klimatu; dlatego wzywa Światową Organizację Handlu do włączenia mechanizmu trwałego rozwoju do jej prac;
- 14) podkreśla, że przygotowanie do klęsk żywiołowych związanych z obecną zmiennością klimatu i potencjalnymi przyszłymi zmianami klimatycznymi wymaga znaczącej poprawy w wielu krajach rozwijających się, takich jak kraje AKP, czego dowiodły dramatyczne konsekwencje huraganu Jeanne 19 września 2003 r., niezbędne są działania nie tylko w zakresie obserwacji meteorologicznej, ale także w odniesieniu do czasu reakcji władz lokalnych i informowania społeczeństwa;
- 15) zaleca przyjęcie strategii zapobiegania konfliktom i przeciwdziałania skutkom katastrof uwzględniających szczególnie kraje rozwijające się w celu ograniczenia destabilizacji politycznej jako skutku zmian klimatu/ ekosystemu, obejmującej również specjalne wsparcie na rzecz dobrego zarządzania i budowania potencjału w Afryce;
- 16) podkreśla, że Komisja powinna starać się zapewnić aktywne uczestnictwo krajów rozwijających się poprzez swoją strategię komunikacyjną w zakresie zmian klimatycznych, jak również podejmować inicjatywy rozpowszechniania informacji przy wykorzystaniu kanałów komunikacji AKP-UE. Należy również wziąć pod uwagę europejskie regiony peryferyjne sąsiadujące z wieloma krajami AKP i stojące często przed podobnymi wyzwaniami z zakresu trwałego rozwoju;
- 17) podkreśla, że zasadnicze znaczenie IPCC stanowiącego podstawę naukowego porozumienia dotyczącego zmian klimatu nie zostało w wystarczającym stopniu uznane w Komunikacie; powinien zostać podkreślony również udział krajów rozwijających się w jego pracach i ogólnie w badaniach;
- 18) podkreśla, że w odniesieniu do udziału krajów rozwijających się w przyszłym systemie klimatycznym UE powinna wyraźnie uznać, że priorytetem dla tych krajów jest rozwój. Milenijne Cele Rozwoju nie zostaną jednak nigdy osiągnięte, jeżeli zagadnienia związane z ochroną środowiska, jak zmiany klimatu, nie zostaną odpowiednio uwzględnione. Rozwój powinien wyznaczyć ogólne ramy, wewnątrz których kraje rozwijające się byłyby

zachęcane do przyjmowania polityk i środków biorących pod uwagę względy związane ze zmianami klimatu, czy to w celu dostosowania się, czy też ich łagodzenia. W tym obszarze cele rozwojowe powinny brać pod uwagę dwa warunki:

- a) nie powinny one powodować dalszego obniżania jakości życia społeczności lokalnych i powinny odzwierciedlać zamierzenia Milenijnych Celów Rozwoju; kraje rozwijające się powinny w tym celu określić i realizować politykę dostosowawczą tam, gdzie jest ona potrzebna. Powinny one jednakże, celem łagodzenia skutków, unikać impasów, w których znalazły się już tak zwane kraje rozwinięte, na przykład w obszarze transportu drogowego i lotniczego: kraje rozwijające się stanęły przed historyczną szansą, z której powinny skorzystać, a wybór inwestycji w nadchodzących dziesięcioleciach będzie miał zasadnicze znaczenie dla przyszłego obniżenia emisji dwutlenku węgla.
 - b) kraje rozwijające się powinny także uczestniczyć w powszechnych działaniach na rzecz łagodzenia zmian, w ramach swoich możliwości i nie spowalniając swojego wzrostu. Większość krajów rozwijających się, ponoszących obecnie wysokie koszty energii, odniosłaby dodatkową korzyść: jakiegokolwiek ograniczenie zużycia energii i jego kosztów byłoby bardzo korzystne. Mechanizm Czystego Rozwoju z Protokołu z Kioto może przyczynić się do osiągnięcia tego celu - należałoby zbadać sposoby jego przedłużenia poza pierwszy okres, na jaki podjęte zostały zobowiązania Protokołu z Kioto; szczególnie badając możliwość zmniejszenia kosztów i zwiększenia wydajności procedury, w której projekty Mechanizmu Czystego Rozwoju są aprobowane. Jego udane uruchomienie wymaga ze strony krajów europejskich większego wsparcia finansowego w celu przewyższenia obecnych problemów z jego finansowaniem;
- 19) popiera, w związku z tym, stworzenie nowego spójnego rozwiązania politycznego w celu poprawy poziomu życia znajdującej się w trudnej sytuacji społeczności poprzez globalną strategię rozwoju oraz odpowiednie wsparcie ekonomiczne; ta nowa strategia powinna opierać się na połączeniu zmian klimatu, zarządzania zasobami naturalnymi, zapobiegania katastrofom i walki z ubóstwem.

PROCEDURA

Tytuł	Powstrzymywanie zmian klimatycznych na świecie
Numer procedury	2004/2049(INI)
Komisja przedmiotowo właściwa	ENVI
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	DEVE 12.5.2005
Ścisła współpraca	Nie
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Paul Verges 24.5.2005
Rozpatrzenie w komisji	14.7.2005
Data zatwierdzenia wskazówek	30.8.2005
Wynik głosowania końcowego	za: 32 przeciw: 0 wstrzymujących się: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, Margrietus van den Berg, Danutė Budreikaitė, Marie-Arlette Carlotti, Thierry Cornillet, Nirj Deva, Alexandra Dobolyi, Fernando Fernández Martín, Michael Gahler, Filip Andrzej Kaczmarek, Glenys Kinnock, Ģirts Valdis Kristovskis, Maria Martens, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Luisa Morgantini, José Javier Pomés Ruiz, Toomas Savi, Pierre Schapira, Jürgen Schröder, Feleknas Uca, Paul Vergès, Anna Záborská, Mauro Zani
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Marie-Hélène Aubert, John Bowis, Manolis Mavrommatis, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Carl Schlyter, Åsa Westlund, Jürgen Zimmerling

5.10.2005

OPINIA KOMISJI PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII

dla Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności

w sprawie powstrzymywania zmian klimatycznych na świecie
(2005/2049(INI))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Rebecca Harms

WSKAZÓWKI

Komisja Przemysłu, Badań Naukowych i Energii zwraca się do Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazań:

- A. mając na uwadze, że zmiany klimatu są wielkim i złożonym wyzwaniem naszych czasów oraz że mają one wpływ na środowisko, zdrowie ludzi, poziom życia oraz planowanie regionalne;
 - B. mając na uwadze, że pełne wdrożenie Ramowej konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu oraz Protokołu z Kioto przez wszystkie strony ma fundamentalne znaczenie dla zahamowania zmian klimatycznych, mimo że podjęte środki nie będą w pełni skuteczne, dopóki nie zostanie znalezione globalne rozwiązanie obejmujące wielkie potęgę gospodarcze odpowiedzialne za emisję większości zanieczyszczeń;
 - C. mając na uwadze, że być może czasu na rozpoczęcie redukcji całkowitej emisji gazów cieplarnianych jest mniej niż wcześniej przewidywano;
 - D. mając na uwadze, że aby utrzymać globalne ocieplenie w granicach 2°C, do 2050 r. należy zredukować emisję gazów cieplarnianych o połowę w skali światowej;
 - E. mając na uwadze, że innowacje technologiczne oraz ich wdrażanie są najlepszym sposobem długofalowego zahamowania zmian klimatycznych;
1. jest głęboko przekonany, że UE powinna utrzymać swą przewodnią rolę w negocjowaniu międzynarodowego porozumienia w sprawie zasad obowiązujących po 2012 r. na mocy Protokołu z Kioto, które powinno – w oparciu o wspólne, lecz zróżnicowane

zobowiązania – objąć wszystkie strony, bez udziału których niemożliwe jest kontrolowanie emisji w skali światowej; jest przekonany, że przyjęcie przez Unię Europejską jednostronnych celów może mieć niepożądany wpływ na konkurencyjność wspólnotowego przemysłu, jak również doprowadzić do powstania sporów handlowych;

2. wzywa UE do przyjęcia wewnętrznych docelowych poziomów redukcji w wysokości od 15% do 30% do 2020 r. oraz docelowego poziomu na 2050 r. zgodnego z ustalonymi przez UE celami długoterminowymi, z uwzględnieniem kosztów i korzyści wynikających z przedsięwziętych środków oraz potrzeby podjęcia większych wysiłków przez kraje o bardziej rozwiniętej gospodarce;
3. uznaje, że opóźnienie działań zwiększy ryzyko niepożądanych skutków dla środowiska oraz wzrostu kosztów; utrzymuje, że redukcja globalnej emisji nie może prowadzić do innych zagrożeń;
4. uważa, że przeciwdziałanie zmianom klimatycznym przynosi korzyści zarówno społeczeństwu, jak i środowisku naturalnemu oraz przyczynia się do szybszego osiągnięcia celów lizbońskich i Milenijnych Celów Rozwoju; jest przekonany, że inwestowanie w odnawialne źródła energii i ich rozwój stwarza nowe możliwości w dziedzinie rolnictwa i leśnictwa, prowadzi do tworzenia nowych miejsc pracy, niesie pozytywne skutki dla zdrowia, przyspiesza rozwój regionalny, przyczynia się do lepszego wykorzystania lokalnych i regionalnych zasobów oraz istniejących zaawansowanych technologii, zmniejsza poziom ubóstwa;
5. podkreśla potrzebę różnicowania kierunków badań oraz środków podejmowanych w celu zapobieżenia wpływowi na ludzkie zdrowie i bezpieczeństwo, powodziom, suszom, pożarom, zwłaszcza na obszarach zalesionych i chronionych, obniżeniu się poziomu bioróżnorodności oraz stratom ekonomicznym; wzywa Państwa Członkowskie i Komisję do wzięcia pod uwagę znaczenia lasów oraz rolnictwa w procesie absorpcji węgla, spowalniania erozji, dostarczania zasobów i regulowania klimatu;
6. przypomina, że potencjał oszczędności energii w UE wynosi nawet 40%, jednak by dokonać takiej oszczędności, należy ustalić ściśle wiążące poziomy docelowe;
7. zauważa, że dzięki stosowaniu podejścia systemowego energia odnawialna mogłaby do 2020 r. osiągnąć poziom pozwalający na pokrywanie 25% zużycia energii w UE;
8. uznaje za ważne, by problem gwałtownego wzrostu popytu na energię pochodzącą ze zmniejszających się zasobów ropy – oraz wynikający z niego wzrost cen ropy – rozwiązać w sposób, który zarazem przyczyni się do zahamowania zmian klimatycznych; uznaje, że kluczowe znaczenie mają większa wydajność energetyczna, między innymi dzięki zastosowaniu trójgeneracji, oraz szersze zastosowanie energii odnawialnych;
9. wzywa do pogłębionych badań nad przyczynami i skutkami zmian klimatycznych, z uwagi na złożoność tego problemu; wyraża opinię, że sumy przeznaczane na ten cel w siódmym programie ramowym są niewystarczające; jest przekonany, że należy poszukiwać nowych zastosowań dla projektu Galileo, który mógłby być wykorzystywany do szybkiego wykrywania takich zjawisk jak pożary i powodzie;

10. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja kładzie nacisk na innowację, pragnie jednak również podjęcia jasno określonych, konkretnych środków; wyraża ubolewanie, że przemysł samochodowy nie będzie zdolny do terminowego osiągnięcia standardu 140 g/km; zachęca do wyznaczenia ustawowego standardu w wysokości od 80 do 100 g/km, do osiągnięcia w dłuższym terminie; zachęca także do korzystania z przysługującego przemysłowi samochodowemu prawa do handlu emisjami, co ma ułatwić temu sektorowi dalszą redukcję emisji po najniższym koszcie; wzywa Komisję do przedsięwzięcia innowacyjnych środków w celu zachęcenia przemysłu do jak najszybszego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych przez samochody;
11. jest zaniepokojony wzrostem transportu towarowego; wzywa Komisję do opracowania szacunkowego raportu na temat emisji CO₂ w transporcie towarowym i zachęca Komisję do poszukiwania nowych sposobów zwiększenia przejrzystości w kwestii zanieczyszczeń CO₂ powstałych na skutek transportu; jest świadomy, że lotnictwo odpowiada za 4% do 9% światowej emisji gazów cieplarnianych i że emisja w tym sektorze zwiększa się o 3% rocznie; podkreśla znaczenie wysokich docelowych poziomów redukcji w sektorze lotnictwa; zaznacza, że docelowe poziomy redukcji CO₂ w sektorze transportu w skali światowej mogą przyczynić się do poprawy warunków konkurencji i do wyrównania szans; wzywa Komisję do oceny skutków wysokich docelowych poziomów redukcji CO₂ w transporcie dla przemysłu europejskiego;
12. zaleca podjęcie kroków w celu lepszego przystosowania społeczeństwa do warunków pogodowych (lepszą gospodarką gruntami, kodeksy budowlane, umocnienia przeciwpowodziowe, geograficznie zróżnicowane centra produkcyjne, ustalanie strategii na wypadek sytuacji kryzysowych itd.);
13. domaga się, by UE zwieliokrotniła wysiłki na rzecz rozwoju obiecujących rozwiązań technologicznych we współpracy z innymi graczami globalnymi;
14. wzywa Komisję do sprecyzowania sposobu przedstawienia europejskiej gospodarki na tryb mniej emisyjny poprzez opracowanie mapy drogowej przedstawiającej między innymi oczekiwania związane z wodorem i odnawialnymi źródłami energii; wzywa Komisję do określenia kwestii spornych w zakresie rozwoju i zastosowań nowych, czystych technologii.

PROCEDURA

Tytuł	Powstrzymywanie zmian klimatycznych na świecie
Numer procedury	2005/2049(INI)
Komisja przedmiotowo właściwa	ENVI
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	ITRE 12.5.2005
Ścisła współpraca	
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	Rebecca Harms 25.5.2005
Rozpatrzenie w komisji	13.7.2005 30.8.2005
Data zatwierdzenia wskazówek	05.10.2005
Wynik głosowania końcowego	za: 47 przeciw: 0 wstrzymujących się: 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Ivo Belet, Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Joan Calabuig Rull, Pilar del Castillo Vera, Giles Chichester, Den Dover, Adam Gierek, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein Mintz, Rebecca Harms, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Werner Langen, Anne Laperrouze, Vincenzo Lavarra, Pia Elda Locatelli, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Umberto Pirilli, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Teresa Riera Madurell, Mechtild Rothe, Paul Rübig, Andres Tarand, Britta Thomsen, Catherine Trautmann, Nikolaos Vakalis
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Jean-Pierre Audy, María del Pilar Ayuso González, Dorette Corbey, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Erna Hennicot-Schoepges, Gunnar Hökmark, Lambert van Nistelrooij, Josu Ortuondo Larrea, Vittorio Prodi, Manuel António dos Santos, Alyn Smith, Hannes Swoboda, Roberts Zile
Zastępcy (art. 153 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego	Sharon Margaret Bowles

PROCEDURA

Tytuł	Powstrzymywanie zmian klimatycznych na świecie	
Numer procedury	2005/2049(INI)	
Podstawa regulaminowa	art. 45	
Komisja przedmiotowo właściwa Data ogłoszenia wydania zgody na posiedzeniu	ENVI 12.5.2005	
Komisja(e) wyznaczona(e) do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	ITRE 12.5.2005	DEVE 12.5.2005
Opinia niewydana Data wydania decyzji		
Ścisłjsza współpraca Data ogłoszenia na posiedzeniu		
Projekt(y) rezolucji zawarty(e) w sprawozdaniu		
Sprawozdawca(y) Data powołania	Anders Wijkman 7.4.2005	
Sprawozdawca(y) zastąpiony/zastąpieni		
Rozpatrzenie w komisji	20.6.2005	12.7.2005
Data zatwierdzenia	11.10.2005	
Wynik głosowania końcowego	za:	40
	przeciw:	0
	wstrzymujących się:	2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Georgs Andrejevs, Johannes Blokland, John Bowis, Frederika Brepoels, Hiltrud Breyer, Dorette Corbey, Chris Davies, Avril Doyle, Mojca Drčar Murko, Edite Estrela, Anne Ferreira, Alessandro Foglietta, Françoise Grossetête, Satu Hassi, Gyula Hegyi, Mary Honeyball, Urszula Krupa, Peter Liese, Roberto Musacchio, Riitta Myller, Vittorio Prodi, Guido Sacconi, Karin Scheele, Carl Schlyter, Richard Seeber, Jonas Sjöstedt, María Sornosa Martínez, Antonios Trakatellis, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Åsa Westlund, Anders Wijkman	
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Margrete Auken, María del Pilar Ayuso González, Hélène Goudin, Ambroise Guellec, Rebecca Harms, Kartika Tamara Liotard, Pál Schmitt, Renate Sommer, Andres Tarand, Phillip Whitehead	
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas głosowania końcowego		
Data złożenia - A6	20.10.2005	A6-0312/2005